

EERLIJKHEID EN LOUTERING

De veertigdagentijd begint vroeg dit jaar. Of de vastentijd, zoals we meestal zeggen. Wat is vasten voor een christen? Het is geen overbodige vraag. Want alle mensen kennen wel tijden of seizoenen waarin ze hun verbruik verminderen en hun solidariteit vermeerderen. Een maand zonder alcohol, een maand zonder vlees, even geen nieuwe kleren meer, een trektocht met de rugzak, een actie voor de Warmste Week, extra vrijwilligerswerk, een tijd van stilte en bezinning, een verzoeningsgesprek: het past allemaal bij 'vasten'. En iedere mens kan er zijn voordeel mee doen. Inderdaad, *Less is More* of *Minder is Meer*. Eenvoud en helderheid leiden tot een mooier en harmonischer bestaan. Loslaten is een levenskunst. Zalig de mens die leert met weinig gelukkig te zijn. Deze wijsheid is jaarlijks best een veertigdaagse oefening waard. Ook voor christenen.

Maar voor christenen is er meer. Wat bedoelt Jezus zoal met vasten? Op zekere dag gebeurde dit: *'De leerlingen van Johannes en de Farizeeën waren aan het vasten. Men kwam hem zeggen: 'Waarom vasten de leerlingen van Johannes en de leerlingen van de Farizeeën wel, maar doen uw leerlingen dat niet?' Jezus zei hun: 'Kunnen bruiloftsgasten soms vasten zolang de bruidegom bij hen is? Zolang ze de bruidegom bij zich hebben, kunnen ze niet vasten. Maar er zullen dagen komen dat de bruidegom van hen is weggenomen, en dan, op die dag, zullen ze vasten'* (Mc 2,18-20). Wanneer zitten mensen echt op hun tandvlees? Wanneer is loslaten en verminderen geen plezante oefening meer? Als 'de bruidegom' van hen is weggenomen, zegt Jezus. Wanneer hun beste vriend of tochtgenoot er niet meer is. Wanneer ze hun beste steun of toeverlaat missen. Wanneer ze er weer alleen voor staan. Dan gaat vasten niet meer om dingen, maar om mensen. Niet meer om loslaten, maar om losgelaten worden. Hoeveel mensen maken vandaag niet zulk een vasten door? Kan dat vasten een weg van herstel en genezing zijn? Of een weg naar Pasen? Ook over deze ervaring en deze vraag gaat de veertigdagentijd.

En met 'de bruidegom' bedoelt Jezus uiteraard zichzelf. Er zullen tijden komen waarop zijn leerlingen hem zullen missen. Waarop ze zullen denken dat men hem gestolen heeft. Of dat hij hen verlaten heeft. Of dat hij anderen in de armen heeft genomen. En dat ze er dus alleen voor staan. Dat ze zich wel voor Hem mogen inzetten, maar zonder Hem moeten leven. Het is een herkenbare ervaring, zeker voor christenen van onze tijd. Is de bruidegom er nog wel? Is Jezus er nog wel? Is Hij er nog wel voor mij en voor ons? Dat is de kern van de beproeving waar iedere gelovige ooit doorheen moet. Het is 'vasten' in de diepste betekenis van het woord. Vasten als een geestelijke loutering. Als een innerlijke tweestrijd. Als een open zoektocht. Het is de woestijn waarin God zich zowel verbergt als laat vinden. Hoeveel gelovigen maken vandaag niet zo'n vasten mee? Kan deze woestijnervaring een weg van godsontmoeting zijn? Of een weg naar Pasen? 'We gaan er samen door' zegt de veertigdagentijd.

Graag wens ik u een zinvolle veertigdagentijd toe, op de maat van uw leven en uw ervaring. Een tijd van kleine gebruiken en rituelen, zoals het askruisje op Aswoensdag. Een tijd van loslaten en weggeven, bijvoorbeeld voor een actie als Broederlijk Delen. En een tijd van eerlijkheid en loutering, zoals pelgrims van alle tijden het meemaken.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen